

SUMMARY

A.P. Vakal, T.P. Shaforost. The vegetation of the reserve of local importance «Vilshanskyi» that is located in Sumy region.

The vegetation of the reserve of local importance "Vilshanskyi" that is located in Sumy region is represented by the groupings of forest, marsh, meadow, shrub and aquatic vegetation. Among the plants that are listed in the Red book of Ukraine (the early marsh orchid and western marsh orchid), and 1 species is included in the List of regionally rare and endangered plant species in Sumy region (white waterlily).

Key words: vegetation, meadows, grouping, formations, the Red book of Ukraine.

УДК 595.782

**О. В. Говорун, Л. О. Фірман, О. О. Пташенчук,
В. С. Латишев, О. О. Латишева**

ДО ВИВЧЕННЯ ВОГНІВОК (LEPIDOPTERA, PYRALIDAE) ТЕРИТОРІЙ НПП «ГЕТЬМАНСЬКИЙ»

Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка

В статті представлені результати дослідження видового складу метеликів родини Вогнівки (Lepidoptera, Pyralidae), зареєстрованих у заплаві р. Ворскла Великописарівського району НПП «Гетьманський».

Ключові слова: вогнівки, НПП «Гетьманський», фауна.

Вступ. Дослідження родини Вогнівки (Lepidoptera, Pyralidae) на території НПП «Гетьманський» розпочато нами у 2013 р. Попередні результати з вивчення видового складу вогнівок опубліковано нами у 2014 році [1], але безумовно долина р. Ворскла з її різноманітними біоценозами є дуже перспективним місцем для дослідження цієї цікавої групи комах у подальшому.

Мета дослідження. Представити результати дослідження, які були проведені на території НПП «Гетьманський» в червні 2015 р.

Матеріал та методика досліджень. Матеріал зібрано на території парку (берег р. Ворскла в смт Велика Писарівка (50°26.27' пн.ш., 35°28.88' с.д.), берег р. Ворскла в околицях с. Олександрівка (50°26.87' пн.ш., 35°30' с.д.) 26-28 червня 2015 р. в темну пору доби на світло лампи Philips ML 250W E27, яка живилась від генератора. Список вогнівок скомпоновано згідно з прийнятою системою родини. У дужках вказано кількість спійманих особин.

Результати та їх обговорення. Всього на території парку виявлено 38 видів вогнівок, які належать до 8 підродин.

Підродина Galleriinae. *Melissoblaptis zelleri* (Joannis, 1932) (11); *Galleria mellonella* (Linnaeus, 1758) (2);

Підродина Pyralinae. *Pyralis farinalis* (Linnaeus, 1758) (3); *Endotricha flammealis* (Denis & Schiffermüller, 1775) (6);

Підродина Phycitinae. *Sciota rhenella* (Zincken, 1818) (1); *Selagia argyrella* (Denis & Schiffermüller, 1775) (1); *Laodamia faecella* (Zeller, 1839) (2); *Cymbalorissa fuliginosella* (Heinemann, 1865) (1); *Nyctegretis triangulella* Ragonot, 1901 (2); *Homoeosoma sinuella* (Fabricius, 1794) (1); *Homoeosoma inustella* Ragonot, 1884 (3); *Homoeosoma nebulella* (Denis & Schiffermüller, 1775) (1); *Phycitodes albatella* (Ragonot, 1887) (1);

Підродина Scopariinae. *Scoparia pyralella* (Denis & Schiffermüller, 1775) (5); *Donacaula forficella* (Thunberg, 1794) (1);

Підродина Crambinae. *Calamotropha paludella* (Hübner, 1824) (3); *Calamotropha aureliellus* (Fischer v. Röslerstamm, 1841) (1); *Chrysoteuchia culmella* (Linnaeus, 1758) (20); *Crambus pascuella* (Linnaeus, 1758) (10); *Crambus pratella* (Linnaeus, 1758) (4); *Agriphila inquinatella* (Denis & Schiffermüller, 1775) (1); *Pediasia contaminella* (Hübner, 1796) (1); *Platytes cerussella* (Denis & Schiffermüller, 1775) (3);

Підродина Schoenobiinae. *Schoenobius gigantella* (Denis & Schiffermüller, 1775) (1);

Підродина Acentropinae. *Acentria ephemerella* (Denis & Schiffermüller, 1775) (1); *Cataclysta lemnata* (Linnaeus, 1758) (3); *Parapoynx stratiotata* (Linnaeus, 1758) (2); *Nymphula stagnata* (Donovan, 1806) (2);

Підродина Pyraustinae. *Loxostege turbidalis* (Treitschke, 1829) (1); *Ecpyrrhorrhoe rubiginalis* (Hübner, 1796) (3); *Pyrausta despicata* (Scopoli, 1763) (1); *Pyrausta purpuralis* (Linnaeus, 1758) (1); *Sitochroa verticalis* (Linnaeus, 1758) (1); *Sclerocona acutella* (Eversmann, 1842) (1); *Ostrinia nubilalis* (Hübner, 1796) (3); *Anania verbascalis* (Denis & Schiffermüller, 1775) (1); *Eurrhynx hortulata* (Linnaeus, 1758) (6); *Pleuroptya ruralis* (Scopoli, 1763) (3).

Висновки. На теперішній час на території НПП «Гетьманський» зареєстровано 61 вид метеликів з 9 підродин родини Вогнівки. В більшості це широко поширені в північно-східному лісостепу України види. Враховуючи, що повний список вогнівок Сумської області налічує 158 видів, можна сподіватись на розширення списку вогнівок парку.

Учасники експедиції щіро вдячні співробітникам парку Книшу М.П., Мовчану Р.М., Обідцю М.П. та голові районної ради Сипко Д.Д. за сприяння в проведенні досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. Говорун О.В. До вивчення фауни вогнівок (Lepidoptera, Pyralidae) Гетьманського НПП / О.В. Говорун, В.С. Латишев // Природничі науки: Збірник наукових праць / [за ред. А.П. Вакала]. – Суми : Вид-во Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка, 2014. – С. 8–10.

РЕЗЮМЕ

А. В. Говорун, Л. А. Фірман, О. А. Пташенчук, В. С. Латишев, О. О. Латышева. К изучению огневков (Lepidoptera, Pyralidae) территорий НПП «Гетьманский».

В работе представлены результаты исследований огневков территорий НПП «Гетьманский».

Ключевые слова: огневки, НПП «Гетьманский», фауна.

SUMMARY

O.V. Govorun, L.O. Firman, O.O. Ptaschenchuk, V.S. Latyshev, O.O. Latysheva.
The pyralidae moth (Lepidoptera, Pyralidae) of NPP «Getmanskij» territories.

The paper presents the results of research of pyralidae moth in National Natural Park «Getmanskij».

Key words: pyralidae moth, NPP «Getmanskij», fauna.

УДК 595.762:591.54(292.485:477)

М. Б. Кириченко¹, А. М. Дериземля²,
Я. М. Данилків¹, Р. В. Бабко¹

АСАМБЛЕЯ ТУРУНІВ (COLEOPTERA, CARABIDAE) У ГРАДІЄНТІ
МІСЦЕПЕРЕБУВАНЬ З РІЗНИМ СТУПЕНЕМ ЗВОЛОЖЕНОСТІ

¹ Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України

² Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

У роботі представлено результати досліджень структури асамблеї турунів та просторового поширення їх популяцій в умовах волого листяного лісу і системи ярів сформованих струмками у межах водозбірної площі р. Битиця, правої притоки першого порядку річки Псел (басейн Дніпра, Сумська обл.). На обстеженій території існує асамблея турунів, що під впливом зовнішніх факторів поділяється на дві динамічні варіанти – стабільну, яка локалізується на плакорі, та не стабільну – в ярах з тимчасовими струмками.

Ключові слова: Carabidae, видова структура, просторове поширення, альфа-різноманіття, лісостепова зона, Україна.

Вступ. Інтенсивний розвиток сільського господарства в Україні 20-го сторіччя призвів до значного скорочення та фрагментації територій зі збереженими природними ландшафтами. Одночасно, за рахунок багаторазового збільшення приватного автотранспорту, залишки не освоєних територій перестали бути малодоступними і перетворились на об'єкти рекреації. При цьому рекреаційне навантаження залишається не регламентованим і, досить часто, призводить до перевантаження та процесів деградації в біогеоценозах.

Все це має прояв у скороченні різноманіття видів і порушенні природної структури біоценозів. В умовах підвищеного антропоїчного навантаження на середовище актуальним є попередження негативних процесів на підставі розширення списку індикаторів та удосконалення системи оцінки на підставі індивідуальних реакцій організмів та змін в ценотичних структурах. Добрими індикаторами стабільності навколишнього середовища не безпідставно вважаються представники родини *Carabidae*, як одна з найбільш різноманітних і широко поширених груп безхребетних. Система біоіндикації з використанням